

*M. Kozłowski
06.05.2016 r.
recenzja*

Olsztyn, 4 maja 2016 r.

WOOS.4240.179.2016.AZ

Opinia

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1, a także ust. 3 i 4 oraz art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353), § 3 ust. 1 pkt 39, 40 a i b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71), nawiązując do pisma Wójta Gminy Kowale Oleckie po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez inwestora Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych „KRUSZBET” S.A. z siedzibą w Suwałkach

1. **Wyrażam opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża „Stożne VI” na fragmentach działek nr ewidencyjny 152/4, 154, 155 obręb Stożne oraz 272/2, 273/3, 273/4, 274 obręb Golubki, gmina Kowale Oleckie, istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.**
2. **Ustalam pełny zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodny z art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353), ze szczególnym uwzględnieniem poniższych elementów:**
 - a) **wariantowania przedsięwzięcia** (przedstawienie wariantu proponowanego, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz najkorzystniejszego dla środowiska) z jednoczesnym dokonaniem analizy możliwych tras dojazdowych do kopalni, uwzględniających ograniczenie uciążliwości dla okolicznych mieszkańców, związanej z wywozem kruszywa, oraz wskazaniem środków minimalizujących negatywne oddziaływanie;
 - b) **wpływu przedsięwzięcia na klimat akustyczny** terenów znajdujących się w zasięgu jego oddziaływania. Przedstawić umiejscowienie planowanej inwestycji względem najbliższej zabudowy podlegającej ochronie akustycznie. Należy zidentyfikować wszystkie źródła hałasu na etapie realizacji i eksploatacji, ocenić ich oddziaływanie na tereny chronione akustycznie oraz wskazać podjęte środki techniczne, technologiczne i organizacyjne, minimalizujące emisję hałasu; zagrożenia emisji hałasu należy przedstawić również w formie graficznej;
 - c) **oddziaływania skumulowanego** – w związku z występowaniem w sąsiedztwie kopalni innych złóż należy dokonać oceny ich skumulowanego oddziaływania na wszystkie komponenty środowiska (przyroda, hałas, emisja zanieczyszczeń do powietrza, środowisko hydrogeologiczne);

- d) **oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne** - również w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia; należy przedłożyć profil hydrogeologiczny terenu, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie wraz z analizą budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych złoża; szczególną uwagę należy zwrócić na wpływ inwestycji na:
- wody podziemne (uwzględniając m.in. stopień izolacji, czas przesiąkania zanieczyszczeń),
 - stosunki wodne terenów przyległych, w tym na istniejące zbiorniki i ciekł wodne,
 - znajdujące się w zasięgu oddziaływania ujęcia wody pitnej (wraz z podaniem odległości), oraz wskazać i uzasadnić czy eksploatacja kruszywa wpłynie na jakość i ilość ujmowanych wód, dopływających do ujęć;
- e) należy przedstawić usytuowanie przedsięwzięcia względem zlewni i jednolitych części wód, zidentyfikować cele środowiskowe dla wód oraz środki mające na celu osiągnięcie lub zachowanie dobrego ich stanu;
- f) oddziaływania na występującą na terenie przedsięwzięcia oraz w zasięgu jego oddziaływania florę (z podaniem przynależności syntaksonomicznej stwierdzonych zbiorowisk roślinnych oraz określeniem stopnia ich naturalności) i faunę (ptaki, ssaki, płazy i gady), dokonaną na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej.

Wyniki inwentaryzacji powinny umożliwić identyfikację stwierdzonych gatunków roślin i zwierząt (w tym chronionych), ich siedlisk, lęgówisk, żerowisk oraz dokonanie oceny stopnia ich utraty w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem tras przemieszczania się zwierząt. Należy dokonać oceny wpływu przedsięwzięcia na lokalną populację stwierdzonych gatunków roślin i zwierząt. W przypadku wycinki drzew należy m.in. określić stopień ich zasiedlenia przez chronione gatunki porostów, mchów i grzybów. Należy wskazać działania minimalizujące oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko oraz podjęte działania rekompensujące straty w środowisku. Ponadto zagadnienia związane z inwentaryzacją przyrodniczą należy przedstawić w formie graficznej i kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień.

- g) oceny planowanego przedsięwzięcia na różnorodność biologiczną (m.in.: wpływ na liczebność i kondycję populacji gatunków chronionych, wpływ na niszę ekologiczną gatunku, utrata siedliska, fragmentacja siedliska, zaburzenie funkcji pełnionych przez siedlisko, wpływ na ekosystem kluczowy dla gatunku itp.);
- h) należy wskazać działania minimalizujące oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko oraz podjęte działania rekompensujące straty w środowisku;
- i) oceny wpływu na walory krajobrazowe, rozumiane w kontekście art. 5 pkt 23 ustawy o *ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.);
- j) oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na klimat i określenia w jaki sposób zaadaptuje się ono do postępującej zmiany klimatu (przez adaptacje do zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu).

Uzasadnienie

Planowana inwestycja polegająca na eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoży „Stożne VI” na fragmentach działek nr ewidencyjny 152/4, 154, 155 obręb Stożne oraz 272/2, 273/3, 273/4, 274 obręb Golubki, gmina Kowale Oleckie, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 39, 40 a i b rozporządzenia Rady Ministrów 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz.71), kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których może być wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz.353), realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, do wydania której organem właściwym, w myśl art. 75 ust.1 pkt 4 cytowanej powyżej ustawy, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

W związku z powyższym, w toku prowadzonego postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, Wójt Gminy Kowale Oleckie pismem z 25.03.2016 r., znak: IGKm.6220.2.1.2016 wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie o opinię w sprawie obowiązku przeprowadzenia dla przedmiotowego przedsięwzięcia oceny oddziaływania na środowisko i określenia ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko, załączając m.in.:

- kopię wniosku inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- kartę informacyjną przedsięwzięcia.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoży Stożne VI zlokalizowanego na fragmentach działek nr ewidencyjny 152/4, 154, 155 obręb Stożne oraz 272/2, 273/3, 273/4, 274 obręb Golubki, gmina Kowale Oleckie. Powierzchnia objęta eksploatacją wynosi 10 ha. Przewidywane wydobywanie roczne szacuje się od 25 tys. ton do 200 tys. ton.

Eksploatacja prowadzona będzie metodą odkrywkową, dwoma piętrami wydobywczymi: suchym i zawodnionym. Część sucha będzie eksploatowana podsiębiernie i przedsiębiernie z poziomów wydobywczych znajdujących się na stropie i spągu piętra pierwszego. Natomiast złoże zawodnione będzie eksploatowane podsiębiernie z poziomu zlokalizowanego na stropie piętra zawodnionego będącego jednocześnie spągiem piętra suchego. W ramach realizacji inwestycji planuje się przerób wydobytej kopalny.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest na działkach, które w części znajdują się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich wyznaczonym rozporządzeniem nr 139 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich (Dz. Urz. Woj. War. - Mazu. Nr 178, poz. 2621). Zgodnie z § 4 ust. 1 ww. rozporządzenia na Obszarze Chronionego Krajobrazu wprowadza się zakaz min.: wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów, wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych. Od powyższych zakazów możliwe jest zastosowanie odstępstw, o których mowa w § 4 ust. 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie OCHK Jezior Oleckich, zgodnie z którymi możliwe jest wydobywanie:

- złóż kopalni udokumentowanych przez Skarb Państwa do dnia wejścia w życie ww. rozporządzenia, których dokumentacja została zatwierdzona lub przyjęta przez właściwy organ administracji geologicznej,
- złóż kopalni udokumentowanych na potrzeby lokalne o powierzchni do 2,0 ha i wydobywaniu nie przekraczającym 20 000 m³/rok na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

- ✓ po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody na etapie wydawania koncesji na wydobywanie kopalin.

Ponadto, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich istnieje *zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. nr 25, poz. 150, z późn. zm.)*. Zgodnie z zapisem art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.), na obszarze chronionego krajobrazu dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie...*, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Po przeanalizowaniu załączonej karty informacyjnej przedsięwzięcia i uwzględnieniu łącznych uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, tj.: rodzaju, charakterystyki oraz usytuowania planowanego przedsięwzięcia na obszarze chronionym, w ocenie tutejszego organu, inwestycja ta wiąże się z występowaniem uciążliwości i emisji do środowiska, może potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko i wymaga wykonania raportu oddziaływania na środowisko.

Stwierdzono, że ze względu na rodzaj przedsięwzięcia oddziaływania będą miały charakter nieodwracalny oraz wystąpi trwałe wykorzystanie zasobów naturalnych. Ponadto, na skutek prowadzonej eksploatacji może istnieć ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych. Dlatego też, raport powinien zawierać profil hydrogeologiczny terenu, na którym realizowane będzie przedmiotowe przedsięwzięcie oraz analizę budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych złoża.

Ponadto, należy uwzględnić również informacje na temat organizacji zaplecza administracyjno-socjalnego, sposobu eksploatacji, miejsca serwisowania i tankowania maszyn pracujących przy urabianiu kopaliny, ewentualnej lokalizacji zakładu przerobczego oraz gospodarki powstającymi odpadami, a także rozwiązań chroniących środowisko wodno-gruntowe przed zanieczyszczeniami.

Analizie wpływu inwestycji na środowisko powinno zostać poddane oddziaływanie na klimat akustyczny terenów sąsiednich, ze szczególnym uwzględnieniem najbliższej zabudowy mieszkaniowej oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza. W związku z występowaniem w sąsiedztwie przedmiotowego złoża innych udokumentowanych złóż, raport powinien uwzględniać również ich skumulowane oddziaływanie.

W raporcie należy dokonać oceny oddziaływania przedsięwzięcia na występującą na terenie inwestycji oraz w zasięgu jej oddziaływania florę (z podaniem przynależności syntaksonomicznej stwierdzonych zbiorowisk roślinnych oraz określeniem stopnia ich naturalności) i faunę (ptaki, ssaki, płazy i gady), dokonaną na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej.

Wyniki inwentaryzacji powinny umożliwić identyfikację stwierdzonych gatunków roślin i zwierząt (w tym chronionych), ich siedlisk, lęgówisk, żerowisk oraz dokonanie oceny stopnia ich utraty w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, z uwzględnieniem tras przemieszczania się zwierząt. Należy dokonać oceny wpływu przedsięwzięcia na lokalną populację stwierdzonych gatunków roślin i zwierząt. W przypadku wycinki drzew należy m.in. określić stopień ich zasiedlenia przez chronione gatunki porostów, mchów i grzybów. Należy wskazać działania minimalizujące oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko oraz podjęte działania rekompensujące straty w środowisku. Ponadto zagadnienia związane z inwentaryzacją przyrodniczą należy przedstawić w formie graficznej i kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień.

Badając czy przedsięwzięcie będzie wpływać na różnorodność biologiczną, należy uwzględnić m.in. elementy takie jak: interakcje przedsięwzięcia z chronionymi gatunkami oraz siedliskami gatunków – np. wpływ na liczebność i kondycję populacji, interakcje przedsięwzięcia z obszarami chronionymi, których celem jest ochrona gatunków, siedlisk gatunków i ekosystemów, czy wpływ przedsięwzięcia na ekosystemy.

Mając na uwadze zakres planowanych prac oraz zapis art. 81 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku... o treści „Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 38j ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne” należy przedstawić usytuowanie przedsięwzięcia względem zlewni i jednolitych części wód, zidentyfikować cele środowiskowe dla wód oraz środki mające na celu osiągnięcie lub zachowanie dobrego ich stanu.

Ponadto, należy rozważyć, jaki wpływ będą miały przewidywane zmiany klimatu na przedsięwzięcie, w szczególności w perspektywie długoterminowej, oraz odporności przedsięwzięcia i jego zdolności poradzenia sobie ze skutkami zmian klimatu. Konieczne jest rozważenie długoterminowych trendów zmian w środowisku oraz zmian klimatu z zaproponowanym przedsięwzięciem i bez niego.

Oceniając wniosek pod kątem potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko, mając przy tym na uwadze zapisy art. 63 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie..., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uznał, że przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jednakże analizując wniosek pod kątem spełnienia wymagań prawnych obowiązujących w zakresie ochrony środowiska stwierdza się, że inwestycja nie może być zrealizowana na działkach, które znajdują się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich.

Przedłożone w przedmiotowej sprawie dokumenty wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia nie dają podstaw do zastosowania odstępstw od wymienionych wyżej zakazów, obowiązujących na Obszarze Chronionego Krajobrazu Jezior Oleckich.

Jednocześnie wskazuję, że przedmiotowa inwestycja powinna być poddana analizie oddziaływania na środowisko w wariantcie inwestorskim, racjonalnym wariantcie alternatywnym oraz wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska. Inwestor powinien przeanalizować możliwość realizacji przedsięwzięcia w wariantcie możliwy do realizacji, który nie kolidowałby z ww. zakazami OCHK, np. eksploatujący część działek, które nie znajdują się w granicach ww. OCHK. Przedstawiony warianty powinien m.in. zawierać działania minimalizujące oddziaływanie inwestycji na środowisko.

W związku z powyższym, przed sporządzeniem raportu o oddziaływaniu na środowisko, inwestor powinien przeanalizować zaistniałą sytuację i mieć na uwadze brak możliwości zrealizowania inwestycji, na tych działkach które znajdują się w granicach ww. OCHK.

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Kowale Oleckie, ul. Kościuszki 44, 19-420 Kowle Oleckie – z prośbą o poinformowanie stron postępowania
2. Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych „KRUSZBET” S.A., ul. Bakalarzewska 86, 16-400 Olecko
3. a/a

